

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародної електронної комерції
та готельно-ресторанної справи

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС ДИСЦИПЛІНИ

Мотивація праці персоналу

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Галузь знань **024 «Сфера обслуговування»**

Спеціальність : **241 «Готельно-ресторанна справа»**

Освітня програма **«Готельно-ресторанна справа»**

Вид дисципліни за вибором

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Укладач к.е.н., ст. викл. Писаревський М.І.

1. Навчальний контент

Розділ 1. Теоретичні основи мотивації праці.

Тема 1. Основи мотивації праці

Мотивація праці. Мотив, його визначення. Види мотивації: внутрішня, зовнішня. Стимулювання та стимули. Наукова організація та стимулювання праці. Теорії Тейлора, Форда та Мак-Грегора. Завдання та форми мотивації праці. Система мотивації праці. Теорії мотивації. Сучасний підхід до мотивації з позицій психології Елтона Мейо. Змістовні теорії мотивації: Маслоу, МакКлелланда. Герцберга. Процесуальні теорії мотивації: теорія очікування, теорія справедливості, модель Портера-Лоулера.

Тема 2. Мотиваційний процес.

Поняття «мотиваційного процесу»: характеристика, структурні складові. Класифікація мотиваційного процесу: за основними групами потреб, за засобами, що використовуються, за джерелами виникнення, за спрямованістю на досягнення цілей. Потреба як основа мотиваційного процесу. Класифікація потреб. поняття о мотивах діяльності. Класифікація мотивів. Мотиваційна сфера особистості. Стимули, стимулювання. Класифікація стимулів.

Тема 3. Корпоративні мотиватори.

Мотивація керівників компаній. Класифікація керівників. Стратегічний керівник та той, що прагне до особистого самоствердження.

Динаміка розвитку компанії та корпоративна мотивація. Тактичний етап та стратегічний етап. Їх характеристики. Керівники типу «Данко» та «Паротяг».

Корпоративна культура як фактор мотивації. Ділове кредо, корпоративний кодекс. Бачення, місія та цінні компанії та їх роль у формування мотивації працівників.

Розділ 2. Методи мотивації персоналу готельно-ресторанних підприємств.

Тема 4. Індивідуальність працівника та методи його мотивації.

Темперамент працівника та мотиватори. Холерик, сангвінік, меланхолік, флегматик. Швидкість (темпоритм) людини, інтенсивність характеру, витривалість. Ступень відкритості особистості: інтроверти, екстраверти.

Управлінський стиль керівника-холерика. Мотиватори для керівника-холерика. Характеристика підлеглого-холерика. Мотиватори для підлеглого-холерика.

Управлінський стиль керівника-сангвініка. Мотиватори для керівника-сангвініка. Характеристика підлеглого-сангвініка. Мотиватори для підлеглого-сангвініка.

Управлінський стиль керівника-меланхоліка. Мотиватори для керівника-меланхоліка. Характеристика підлеглого-меланхоліка. Мотиватори для підлеглого-меланхоліка.

Управлінський стиль керівника-флегматика. Мотиватори для керівника-флегматика. Характеристика підлеглого-флегматика. Мотиватори для підлеглого-флегматика.

Тип мислення працівника та мотиватори. Аналітик, прагматик, реаліст, критик, ідеаліст. Управлінський стиль керівника-аналітика. Мотиватори для керівника-аналітика. Характеристика підлеглого-аналітика. Мотиватори для підлеглого-аналітика.

Управлінський стиль керівника-прагматика. Мотиватори для керівника-прагматика. Характеристика підлеглого-прагматика. Мотиватори для підлеглого-прагматика.

Управлінський стиль керівника-реаліста. Мотиватори для керівника-реаліста. Характеристика підлеглого-реаліста. Мотиватори для підлеглого-реаліста.

Управлінський стиль керівника-критика. Мотиватори для керівника-критика. Характеристика підлеглого-критика. Мотиватори для підлеглого-критика.

Управлінський стиль керівника-ідеаліста. Мотиватори для керівника-ідеаліста. Характеристика підлеглого-ідеаліста. Мотиватори для підлеглого-ідеаліста.

Тема 5. Оплата та стимулювання праці.

Оплата праці як фактор мотивації. Кодекс законів про працю України. Заробітна платня, її визначення. Мінімальна заробітна платня та прожитковий мінімум. Форми та види заробітної платні. Погодинна та відрядна форми оплати праці та їх різновиди. Структура заробітної платні. Основна та додаткова заробітна платня. Доплати та надбавки. Системи оплати праці. Тарифна система оплати праці. Базовий тарифний оклад та базова тарифна ставка.

Преміювання, види та системи преміювання. Організація преміювання. Види преміювання: поточне (системне), епізодичне та спеціальне. Визначення показників преміювання та їх особливості для підприємств готельно-ресторанної справи.

Чутливість до нагороди. Нові напрямки у матеріальному стимулюванні: бонуси, тандеми, участь у капіталі та прибутках.

Тема 6. Сучасні тенденції мотивації та стимулювання персоналу у готельно-ресторанному бізнесі.

Розвиток систем мотивації у готельно-ресторанному бізнесі. Застосування теорії постановки цілей (Едвін Локи, Пітер Друкер) для мотивації персоналу на готельно-ресторанних підприємствах.

Мотиваційна теорія підкріплення Берреса Скіннера та її застосування на готельно-ресторанних підприємствах. Основні методи мотивації персоналу на готельно-ресторанних підприємствах: збалансована система показників (Balance Scorecard, BSC); підбір ідентичних робіт/посад для порівняння (Job matching), опис посадових позицій, які розглянуті у відповідності до штатного розкладу; модель компетенції й ключові показники ефективності діяльності; управління за цілями (скорочення від англ. Management by objectives, MBO); грейдування (гармонізація окладів / метод Хейя).

2. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання студента є видом позааудиторної самостійної роботи студента навчального чи навчально-дослідницького характеру, яке виконується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу і завершується разом із складанням підсумкового іспиту чи заліку із даної навчальної дисципліни. Метою такого виду роботи виступає самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи.

Індивідуальні завдання з дисципліни сприяють більш поглибленому вивченню студентом теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань.

Для покращення підготовки майбутнього спеціаліста, поглиблення запропонованого під час лекцій матеріалу застосовуються такі види індивідуальних завдань як реферати, аналітичні огляди тощо.

Для своєї наукової роботи студент може обрати тему самостійно, безпосередньо узгодивши її з лектором. Студент також може скористатися рекомендованим переліком тем з курсу «Мотивація праці персоналу».

Теми:

1. Написання есе «Сучасні підходи до формування мотиваційних систем на готельно-ресторанних підприємствах».
2. Застосування теорії мотивації для стимулювання працівників готельно-ресторанного підприємства.
3. Метод «Грейдів» як ефективна система мотивації персоналу готелю.
4. Ефективна система преміювання на підприємстві, що надає готельно-ресторанні послуги.

Робота виконується українською або російською мовами. Загальний обсяг не повинен перевищувати 25 сторінок.

Контрольна робота повинна містити наступні обов'язкові складові:

- Титульний лист;
- Зміст;
- Вступ;

- Основна частина;
- Висновки;
- Список використаних джерел;
- Додатки (за необхідності).

Всі частини контрольної роботи повинні бути пов'язані між собою (кожен наступний розділ є логічним продовженням попереднього).

Список використаних джерел - елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. Обов'язковим є наведення списку використаних джерел інформації, кількість яких становить близько 20 найменувань.

Текст роботи друкується за допомогою комп'ютера на стандартних білих аркушах паперу (формат А4). Друкування тексту одностороннє (на одній стороні аркушу) з використанням шрифтів текстового редактору Word (Times New Roman), колір – чорний, розмір – 14 pt, міжрядковий інтервал – полуторний, вирівнювання основного тексту – по ширині. Щільність тексту повинна бути однаковою. Текст дослідження потрібно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: з лівого боку – 30 мм, з правого – 15 мм, зверху – 20 мм, знизу – 20 мм, абзац – 10 мм. Не допускається будь-які підкреслювання, виділення по тексту, окрім вказаних у представлених рекомендаціях.

Нумерація сторінок наскрізна. Першою сторінкою є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші, на змісті, на додатках та на сторінці зі списком використаної літератури номер сторінки не ставлять, але всі вони включаються до загальної нумерації. На наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки арабськими цифрами без крапки в кінці.

Назви розділів друкуються великими літерами (шрифт – жирний), вирівнювання – по центру. Крапка після назв розділів, підрозділів, таблиць, діаграм і графіків не ставляться. Між назвою розділу і підрозділу витримують інтервал в один рядок.

Форма проведення підсумкового оцінювання виконаного дослідження – публічна доповідь (3-4 хвилини) з подальшим відкритим обговоренням або індивідуальна співбесіда на тему контрольної роботи.

Контрольна робота представляється у встановлені терміни.

Оцінювання контрольних робіт

№ п/п	Критерії оцінювання контрольних робіт	Кількість балів
1	Оформлення роботи відповідно до вимог стандарту	до 2 балів
2	Структурно-логічна побудова роботи, актуальність (зміст вступу)	до 2 балів
3	Виклад основної частини	до 2 балів
	Висновки	до 2 балів
	Підсумкове оцінювання роботи – публічна доповідь	до 2 балів
	Разом (максимальна кількість)	10 балів

При оцінці контрольної роботи враховується ступінь розкриття теми та відображення головного змісту, глибина опрацювання відповідних тематичних джерел інформації, вміння застосовувати теоретичний матеріал для вирішення практичних проблем, логічність викладу, здатність робити висновки з проведеного дослідження, відповідність технічного оформлення визначеним нормам, якість підсумкової співбесіди або доповіді. Оцінка дається кожному з вказаних елементів виконаної роботи.

3. Плани семінарських занять

Тема 1. Теорії мотивації та їх розвиток

1. Мотивація праці. Мотив, його визначення.
2. Стимулювання та стимули.
3. Наукова організація та стимулювання праці.
4. Система мотивації праці.
5. Теорії мотивації.

Список рекомендованої літератури за темою:

1. Ходаківський, Є. І. Економіка та менеджмент праці (праксеологічний аспект)

- [Текст]: Навчальний посібник / Є. І. Ходаківський, Ю. В. Богоявленська. – Житомир: ЖДТУ, 2004. – 378 с. – ISBN 966-683-076-0.
2. Осовська, Г. В. Управління трудовими ресурсами [Текст]: Навч. посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 304 с. – Іл.: 5. – Таб.: 2. – ISBN 966-7570-46-0.
  3. Колот, А. М. Мотивація персоналу [Текст]: Підручник. – К.: КНЕУ, 2002. – 337 с. – ISBN 966-574-412-7.
  4. Егоршин, А. П. Мотивация трудовой деятельности [Текст]: Учебное пособие. – Н. Новгород: НИМБ, 2003. – 320 с. – ISBN 5-901335-14-7.
  5. Нирмайер, Райнер. Мотивация [Текст] / Райнер Нирмайер, Манюель Зайффер: [пер. с нем. Зись Е. А.]. – М.: Изд-во ОМЕГА-Л, 2006. – 124 с.: ил., табл. – (TASCHEM GUIDE Просто! Практично!). – Доп. тит. л. нем. – ISBN 5-98119-831-1.
  6. Кокорев, В. П. Мотивация в управлении [Текст]. – Барнаул, 1997. – 214 с.
  7. Самоукина, Н. В. Эффективная мотивация персонала при минимальных затратах [Текст] / Н. В. Самоукина. – М.: Вершина, 2006. – 224 с.: ил. – ISBN 5-9626-0076-2.
  8. Маслоу, Абрахам. Мотивация и личность. [перевод А. М.Татлыбаевой Abraham H. Maslow. Motivation and Personality (2nd ed.) N.Y.: Harper & Row, 1970]. – СПб.: Евразия, 1999. – 478 с. ISBN 5-80710016-6.
  9. Соломанидина, Т. О. Управление мотивацией персонала (в таблицах, схемах, тестах, кейсах) [Текст]: Учебно-практическое пособие / Т. О. Соломанидина, В. Г. Соломанидин. – М.: ООО „Журнал „Управление персоналом”, 2005. – 128 с. – ISBN 5-95630-044-2.
  10. Макклелланд, Д. Мотивация человека [Текст]. – СПб.: Питер, 2007. – 672 с.: ил. – (Серия „Мастера психологии”). – ISBN 978-5-469-00449-3.
  11. Крушельницька, О.В. Мотивація та оцінка персоналу [Текст]: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – Житомир: ЖІТІ, 2002. – 76 с.: іл. 4. – Табл.: 5. – Бібліогр. 24 назв. – ISBN 966-574-043-1.

Тема 2. Вплив мотивації на ефективність та продуктивність праці.

1. Поняття «мотиваційного процесу»: характеристика, структурні складові.
2. Потреба як основа мотиваційного процесу. Класифікація потреб. поняття о мотивах діяльності.
3. Класифікація мотивів. Мотиваційна сфера особистості.
4. Стимули, стимулювання. Класифікація стимулів.

Список рекомендованої літератури за темою:

1. Ходаківський, Є. І. Економіка та менеджмент праці (праксеологічний аспект) [Текст]: Навчальний посібник / Є. І. Ходаківський, Ю. В. Богоявленська. – Житомир: ЖДТУ, 2004. – 378 с. – ISBN 966-683-076-0.
2. Осовська, Г. В. Управління трудовими ресурсами [Текст]: Навч. посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 304 с. – Іл.: 5. – Таб.: 2. – ISBN 966-7570-46-0.
3. Колот, А. М. Мотивація персоналу [Текст]: Підручник. – К.: КНЕУ, 2002. – 337 с. – ISBN 966-574-412-7.
4. Егоршин, А. П. Мотивация трудовой деятельности [Текст]: Учебное пособие. – Н. Новгород: НИМБ, 2003. – 320 с. – ISBN 5-901335-14-7.
5. Нирмайер, Райнер. Мотивация [Текст] / Райнер Нирмайер, Манюель Зайффер: [пер. с нем. Зись Е. А.]. – М.: Изд-во ОМЕГА-Л, 2006. – 124 с.: ил., табл. – (TASCHEM GUIDE Просто! Практично!). – Доп. тит. л. нем. – ISBN 5-98119-831-1.
6. Кокорев, В. П. Мотивация в управлении [Текст]. – Барнаул, 1997. – 214 с.
7. Самоукина, Н. В. Эффективная мотивация персонала при минимальных затратах [Текст] / Н. В. Самоукина. – М.: Вершина, 2006. – 224 с.: ил. – ISBN 5-9626-0076-2.
8. Маслоу, Абрахам. Мотивация и личность. [перевод А. М.Татлыбаевой Abraham H.

- Maslow. Motivation and Personality (2nd ed.) N.Y.: Harper & Row, 1970]. – СПб.: Евразия, 1999. – 478 с. ISBN 5-80710016-6.
9. Соломанидина, Т. О. Управление мотивацией персонала (в таблицах, схемах, тестах, кейсах) [Текст]: Учебно-практическое пособие / Т. О. Соломанидина, В. Г. Соломанидин. – М.: ООО „Журнал „Управление персоналом”, 2005. – 128 с. – ISBN 5-95630-044-2.
10. Макклелланд, Д. Мотивация человека [Текст]. – СПб.: Питер, 2007. – 672 с.: ил. – (Серия „Мастера психологии”). – ISBN 978-5-469-00449-3.
11. Крушельницька, О.В. Мотивація та оцінка персоналу [Текст]: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – Житомир: ЖІТІ, 2002. – 76 с.: іл. 4. – Табл.: 5. – Бібліогр. 24 назв. – ISBN 966-574-043-1.

Тема 3. Корпоративні мотиватори

1. Мотивація керівників компаній. Класифікація керівників
2. Динаміка розвитку компанії та корпоративна мотивація.
3. Корпоративна культура як фактор мотивації. Ділове кредо, корпоративний кодекс.
4. Бачення, місія та цінні компанії та їх роль у формуванні мотивації працівників.

Список рекомендованої літератури за темою:

1. Ходаківський, Є. І. Економіка та менеджмент праці (праксеологічний аспект) [Текст]: Навчальний посібник / Є. І. Ходаківський, Ю. В. Богоявленська. – Житомир: ЖДТУ, 2004. – 378 с. – ISBN 966-683-076-0.
2. Осовська, Г. В. Управління трудовими ресурсами [Текст]: Навч. посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 304 с. – Іл.: 5. – Табл.: 2. – ISBN 966-7570-46-0.
3. Колот, А. М. Мотивація персоналу [Текст]: Підручник. – К.: КНЕУ, 2002. – 337 с. – ISBN 966-574-412-7.
4. Егоршин, А. П. Мотивация трудовой деятельности [Текст]: Учебное пособие. – Н. Новгород: НИМБ, 2003. – 320 с. – ISBN 5-901335-14-7.
5. Нирмайер, Райнер. Мотивация [Текст] / Райнер Нирмайер, Манюель Зайффер: [пер. с нем. Зись Е. А.]. – М.: Изд-во ОМЕГА-Л, 2006. – 124 с.: ил., табл. – (TASCHEN GUIDE Просто! Практично!). – Доп. тит. л. нем. – ISBN 5-98119-831-1.
6. Кокорев, В. П. Мотивация в управлении [Текст]. – Барнаул, 1997. – 214 с.
7. Самоукина, Н. В. Эффективная мотивация персонала при минимальных затратах [Текст] / Н. В. Самоукина. – М.: Вершина, 2006. – 224 с.: ил. – ISBN 5-9626-0076-2.
8. Маслоу, Абрахам. Мотивация и личность. [перевод А. М.Татлыбаевой Abraham H. Maslow. Motivation and Personality (2nd ed.) N.Y.: Harper & Row, 1970]. – СПб.: Евразия, 1999. – 478 с. ISBN 5-80710016-6.
9. Соломанидина, Т. О. Управление мотивацией персонала (в таблицах, схемах, тестах, кейсах) [Текст]: Учебно-практическое пособие / Т. О. Соломанидина, В. Г. Соломанидин. – М.: ООО „Журнал „Управление персоналом”, 2005. – 128 с. – ISBN 5-95630-044-2.
10. Макклелланд, Д. Мотивация человека [Текст]. – СПб.: Питер, 2007. – 672 с.: ил. – (Серия „Мастера психологии”). – ISBN 978-5-469-00449-3.
11. Крушельницька, О.В. Мотивація та оцінка персоналу [Текст]: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – Житомир: ЖІТІ, 2002. – 76 с.: іл. 4. – Табл.: 5. – Бібліогр. 24 назв. – ISBN 966-574-043-1.

Тема 4. Темпераменти людини та їх роль у мотивації.

1. Темперамент працівника та мотиватори. Холерик, сангвінік, меланхолік, флегматик.

2. Швидкість (темпоритм) людини, інтенсивність характеру, витривалість.
3. Ступень відкритості особистості: інтроверти, екстраверти.

Список рекомендованої літератури за темою:

1. Ходаківський, Є. І. Економіка та менеджмент праці (праксеологічний аспект) [Текст]: Навчальний посібник / Є. І. Ходаківський, Ю. В. Богоявленська. – Житомир: ЖДТУ, 2004. – 378 с. – ISBN 966-683-076-0.
2. Осовська, Г. В. Управління трудовими ресурсами [Текст]: Навч. посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 304 с. – Іл.: 5. – Таб.: 2. – ISBN 966-7570-46-0.
3. Колот, А. М. Мотивація персоналу [Текст]: Підручник. – К.: КНЕУ, 2002. – 337 с. – ISBN 966-574-412-7.
4. Егоршин, А. П. Мотивация трудовой деятельности [Текст]: Учебное пособие. – Н. Новгород: НИМБ, 2003. – 320 с. – ISBN 5-901335-14-7.
5. Нирмайер, Райнер. Мотивация [Текст] / Райнер Нирмайер, Манюель Зайффер: [пер. с нем. Зись Е. А.]. – М.: Изд-во ОМЕГА-Л, 2006. – 124 с.: ил., табл. – (TASCHEM GUIDE Просто! Практично!). – Доп. тит. л. нем. – ISBN 5-98119-831-1.
6. Кокорев, В. П. Мотивация в управлении [Текст]. – Барнаул, 1997. – 214 с.
7. Самоукина, Н. В. Эффективная мотивация персонала при минимальных затратах [Текст] / Н. В. Самоукина. – М.: Вершина, 2006. – 224 с.: ил. – ISBN 5-9626-0076-2.
8. Маслоу, Абрахам. Мотивация и личность. [перевод А. М.Татлыбаевой Abraham H. Maslow. Motivation and Personality (2nd ed.) N.Y.: Harper & Row, 1970]. – СПб.: Евразия, 1999. – 478 с. ISBN 5-80710016-6.
9. Соломанидина, Т. О. Управление мотивацией персонала (в таблицах, схемах, тестах, кейсах) [Текст]: Учебно-практическое пособие / Т. О. Соломанидина, В. Г. Соломанидин. – М.: ООО „Журнал „Управление персоналом”, 2005. – 128 с. – ISBN 5-95630-044-2.
10. Макклелланд, Д. Мотивация человека [Текст]. – СПб.: Питер, 2007. – 672 с.: ил. – (Серия „Мастера психологии”). – ISBN 978-5-469-00449-3.
11. Крушельницька, О.В. Мотивація та оцінка персоналу [Текст]: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – Житомир: ЖІТІ, 2002. – 76 с.: іл. 4. – Табл.: 5. – Бібліогр. 24 назв. – ISBN 966-574-043-1.

Тема 5. Оплата та стимулювання праці

1. Оплата праці як фактор мотивації. Кодекс законів про працю України.
2. Заробітна платня, її визначення. Мінімальна заробітна платня та прожитковий мінімум.
3. Форми та види заробітної платні.
4. Преміювання, види та системи преміювання.
5. Визначення показників преміювання та їх особливості для підприємств готельно-ресторанної справи.

Список рекомендованої літератури за темою:

1. Ходаківський, Є. І. Економіка та менеджмент праці (праксеологічний аспект) [Текст]: Навчальний посібник / Є. І. Ходаківський, Ю. В. Богоявленська. – Житомир: ЖДТУ, 2004. – 378 с. – ISBN 966-683-076-0.
2. Осовська, Г. В. Управління трудовими ресурсами [Текст]: Навч. посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 304 с. – Іл.: 5. – Таб.: 2. – ISBN 966-7570-46-0.
3. Колот, А. М. Мотивація персоналу [Текст]: Підручник. – К.: КНЕУ, 2002. – 337 с. – ISBN 966-574-412-7.
4. Егоршин, А. П. Мотивация трудовой деятельности [Текст]: Учебное пособие. – Н.

Новгород: НИМБ, 2003. – 320 с. – ISBN 5-901335-14-7.

5. Нирмайер, Райнер. Мотивация [Текст] / Райнер Нирмайер, Манюель Зайффер: [пер. с нем. Зись Е. А.]. – М.: Изд-во ОМЕГА-Л, 2006. – 124 с.: ил., табл. – (TASCHEM GUIDE Просто! Практично!). – Доп. тит. л. нем. – ISBN 5-98119-831-1.

6. Кокорев, В. П. Мотивация в управлении [Текст]. – Барнаул, 1997. – 214 с.

7. Самоукина, Н. В. Эффективная мотивация персонала при минимальных затратах [Текст] / Н. В. Самоукина. – М.: Вершина, 2006. – 224 с.: ил. – ISBN 5-9626-0076-2.

8. Маслоу, Абрахам. Мотивация и личность. [перевод А. М.Татлыбаевой Abraham H. Maslow. Motivation and Personality (2nd ed.) N.Y.: Harper & Row, 1970]. – СПб.: Евразия, 1999. – 478 с. ISBN 5-80710016-6.

9. Соломанидина, Т. О. Управление мотивацией персонала (в таблицах, схемах, тестах, кейсах) [Текст]: Учебно-практическое пособие / Т. О. Соломанидина, В. Г. Соломанидин. – М.: ООО „Журнал „Управление персоналом”, 2005. – 128 с. – ISBN 5-95630-044-2.

10. Макклелланд, Д. Мотивация человека [Текст]. – СПб.: Питер, 2007. – 672 с.: ил. – (Серия „Мастера психологии”). – ISBN 978-5-469-00449-3.

11. Крушельницька, О.В. Мотивація та оцінка персоналу [Текст]: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – Житомир: ЖІТІ, 2002. – 76 с.: іл. 4. – Табл.: 5. – Бібліогр. 24 назв. – ISBN 966-574-043-1.

Тема 6. Сучасні тенденції мотивації та стимулювання персоналу у готельно-ресторанному бізнесі

1. Розвиток систем мотивації у готельно-ресторанному бізнесі.
2. Застосування теорії постановки цілей (Едвін Локи, Пітер Друкер) для мотивації персоналу на готельно-ресторанних підприємствах.
3. Мотиваційна теорія підкріплення Берреса Скіннера та її застосування на готельно-ресторанних підприємствах.
4. Збалансована система показників (Balance Scorecard, BSC)
5. Підбір ідентичних робіт/посад для порівняння (Job matching)
6. Опис посадових позицій, які розглянуті у відповідності до штатного розкладу.
7. Модель компетенції й ключові показники ефективності діяльності.
8. Управління за цілями (скорочення від англ. Management by objectives, MBO); грейдуння (гармонізація окладів / метод Хея).

Список рекомендованої літератури за темою:

1. Ходаківський, Є. І. Економіка та менеджмент праці (праксеологічний аспект) [Текст]: Навчальний посібник / Є. І. Ходаківський, Ю. В. Богоявленська. – Житомир: ЖДТУ, 2004. – 378 с. – ISBN 966-683-076-0.

2. Осовська, Г. В. Управління трудовими ресурсами [Текст]: Навч. посібник / Г. В. Осовська, О. В. Крушельницька. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 304 с. – Іл.: 5. – Таб.: 2. – ISBN 966-7570-46-0.

3. Колот, А. М. Мотивація персоналу [Текст]: Підручник. – К.: КНЕУ, 2002. – 337 с. – ISBN 966-574-412-7.

4. Егоршин, А. П. Мотивация трудовой деятельности [Текст]: Учебное пособие. – Н. Новгород: НИМБ, 2003. – 320 с. – ISBN 5-901335-14-7.

5. Нирмайер, Райнер. Мотивация [Текст] / Райнер Нирмайер, Манюель Зайффер: [пер. с нем. Зись Е. А.]. – М.: Изд-во ОМЕГА-Л, 2006. – 124 с.: ил., табл. – (TASCHEM GUIDE Просто! Практично!). – Доп. тит. л. нем. – ISBN 5-98119-831-1.

6. Кокорев, В. П. Мотивация в управлении [Текст]. – Барнаул, 1997. – 214 с.

7. Самоукина, Н. В. Эффективная мотивация персонала при минимальных затратах [Текст] / Н. В. Самоукина. – М.: Вершина, 2006. – 224 с.: ил. – ISBN 5-9626-0076-2.

8. Маслоу, Абрахам. Мотивация и личность. [перевод А. М.Татлыбаевой Abraham H. Maslow. Motivation and Personality (2nd ed.) N.Y.: Harper & Row, 1970]. – СПб.:

Евразия, 1999. – 478 с. ISBN 5-80710016-6.

9. Соломанидина, Т. О. Управление мотивацией персонала (в таблицах, схемах, тестах, кейсах) [Текст]: Учебно-практическое пособие / Т. О. Соломанидина, В. Г. Соломанидин. – М.: ООО „Журнал „Управление персоналом”, 2005. – 128 с. – ISBN 5-95630-044-2.

10. Макклелланд, Д. Мотивация человека [Текст]. – СПб.: Питер, 2007. – 672 с.: ил. – (Серия „Мастера психологии”). – ISBN 978-5-469-00449-3.

11. Крушельницька, О.В. Мотивація та оцінка персоналу [Текст]: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – Житомир: ЖІТІ, 2002. – 76 с.: іл. 4. – Табл.: 5. – Бібліогр. 24 назв. – ISBN 966-574-043-1.

3. ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Індивідуальне навчально-дослідне завдання студента є видом позааудиторної самостійної роботи студента навчального чи навчально-дослідницького характеру, яке виконується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу і завершується разом із складанням підсумкового іспиту чи заліку із даної навчальної дисципліни. Метою такого виду роботи виступає самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи.

Індивідуальні завдання з дисципліни сприяють більш поглибленому вивченню студентом теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань.

Для покращення підготовки майбутнього спеціаліста, поглиблення запропонованого під час лекцій матеріалу застосовуються такі види індивідуальних завдань як реферати, аналітичні огляди тощо.

Тема індивідуального завдання «Незвичайні готелі та ресторани світу». Підготовка доповіді та презентації у Power Point. Час, що відводиться на доповідь – 15 хвилин.

4. ЗАВДАННЯ СЕМЕСТРОВОГО ЕКЗАМЕНУ

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Напрямок: 241 Готельно-ресторанна справа

Семестр 7

Форма навчання: очна

Рівень вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень): бакалавр

Навчальна дисципліна: Мотивація праці персоналу

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Мотивація як складова менеджменту персоналу. (20 балів)
2. Форми оплати праці. Класифікація систем заробітної плати. (20 балів)

Затверджено на засіданні кафедри міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи
протокол № 1 від 28 серпня 2018 р.

В.о. зав. кафедри _____ (*Данько Н.І.*)

підпис

Екзаменатор _____ (*Писаревський М.І..*)

підпис